

Správa Faunistickej komisie Slovenskej ornitologickej spoločnosti/ BirdLife Slovensko za rok 2024

Report of the Rarities Committee of the Slovak Ornithological Society/ BirdLife Slovakia in 2024

Marian MOJŽIŠ¹, Stanislav HARVANČÍK², Rudolf JUREČEK³,
Dušan KARASKA⁴, Dušan KERESTÚR⁵, Miloslav MIŠÍK⁶ & Vladimír ŠRANK⁷

¹ Školská 211/22, 985 31 Mučín, Slovensko; e-mail: m.mojzis76@gmail.com

² Správa CHKO Ponitrie, Samova 3, 949 01 Nitra, Slovensko

³ Správa CHKO Záhorie, Vajanského 11, 901 01 Malacky, Slovensko

⁴ 02741 Oravský Podzámok 261, Slovensko

⁵ 98532 Veľká nad Ipľom 346, Slovensko

⁶ Pribišova 7, 841 05 Bratislava, Slovensko

⁷ SNP 19/3, 972 01 Bojnice, Slovensko

Abstract: In 2024, the Rarities Committee of the Slovak Ornithological Society/BirdLife Slovakia reviewed 57 records, of which 41 were accepted in category A, 12 in category D, and three in category E. One record was not accepted. Four species – Bonelli's Eagle (*Aquila fasciata*) (recorded in 2023), Sardinian Warbler (*Curruca melanocephala*), Subalpine Warbler (*Curruca cantillans*), and Isabelline Wheatear (*Oenanthe isabellina*) – were documented for the first time in Slovakia in 2024, the most interesting were: one record of a single Pink-footed Goose (*Anser brachyrhynchus*), one record of a single Collared Pratincole (*Glareola pratincola*), three records/probably two ind. of Gull-billed Tern (*Gelochelidon nilotica*), one record of a single Arctic Tern (*Sterna paradisaea*), one record of a single Long-tailed Jaeger (*Stercorarius longicaudus*), two records/two ind. of Great Northern Loon (*Gavia immer*), one record of a single Great White Pelican (*Pelecanus onocrotalus*), one record of a single Black-winged Kite (*Elanus caeruleus*), two records/two ind. of Yellow-browed Warbler (*Phylloscopus inornatus*) and one record of a single Cirl Bunting (*Emberiza cirlus*). The Rarities Committee accepted observations primarily from 2024, but also reviewed notable records from 2015, 2019, 2022 and 2023. For example, these included one record of a single Brant Goose (*Branta bernicla*), one record of a single Pectoral Sandpiper (*Calidris melanotos*) and two records/two ind. of Griffon Vulture (*Gyps fulvus*). Until December 31, 2024, 380 bird species had been recorded in Slovakia, 234 of which are breeders. The updated list of species and subspecies subject to reporting to the Rarities Committee of the Slovak Ornithological Society/BirdLife Slovakia, as well as the English version of the form template, is available on the following website: <http://www.vtaky.sk/stranka/50-Faunisticka-komisia.html>

Keywords: birds, rarities committee, rarities report, Slovakia

Úvod

Faunistická komisia Slovenskej ornitologickej spoločnosti/BirdLife Slovensko (ďalej len FK) pracovala pri posudzovaní hlásení do 25. správy v nasledovnom zložení: Marian Mojžiš –

predseda, Stanislav Harvančík, Rudolf Jureček, Dušan Karaska, Dušan Kerestúr, Miloslav Mišík a Vladimír Šrank – členovia. V tomto príspevku je prezentovaná správa z činnosti FK za rok 2024. Spolu bolo prejednaných 57 hlásení: 49 z roku 2024, 1 z roku 2015, 1 z roku

2019, 2 z roku 2022 a 4 z roku 2023. Z toho 41 pozorovaní bolo akceptovaných v kategórii A, 12 v kategórii D a 3 v kategórii E. FK neakceptovala 1 pozorovanie.

Prehľad akceptovaných pozorovaní je uvedený nižšie v nasledujúcej forme: druh (poddruh), dátum, počet jedincov, prípadne vek a pohlavie, katastrálne územie, lokalita (ak bola uvedená), okres, pozorovateľ, číslo rozhodnutia FK, druh dokladu. Čísla v zátvorkách za názvom taxónu znamenajú sumár doterajších akceptovaných pozorovaní na území SR do 31. 12. 2024. Počet pozorovaní a počet pozorovaných jedincov je oddelený lomítkom. Kombinácia čísel pri počte pozorovaní vo forme napr. n+2 znamená, že okrem dvoch akceptovaných pozorovaní existujú ďalšie pozorovania, ktoré FK zatiaľ nepredjednávala prípadne sú v procese posudzovania. Nakoľko viacero pozorovaní z predchádzajúcich rokov, ako aj z roku aktuálneho (2024) nebolo doteraz FK zaslaných na schválenie, počet pozorovaní/počet pozorovaných jedincov nie sú vždy uvedené.

FK prijala uznesenie, na základe ktorého sa bude na Slovensku od 1. 1. 2020 používať taxonómia podľa IOC (Gill et al. 2025). Aktuálny zoznam druhov je dostupný na stránkach Slovenskej ornitologickej spoločnosti/BirdLife Slovensko (<http://www.vtaky.sk/stranka/50-Faunisticka-komisia.html>).

Ornitológovia, ktorí disponujú pozorovaním druhu/poddruhu podliehajúceho hláseniu, by mali vyplniť formulár (pokiaľ je to možné v elektronickej forme), ktorý je dostupný aj s priebežne aktualizovaným zoznamom druhov/poddruhov podliehajúcich hláseniu na stránke SOS/BirdLife Slovensko (<http://www.vtaky.sk/stranka/50-Faunisticka-komisia.html>) a zaslať ho na posúdenie FK (fksosbirdlife@gmail.com, m.mojzis76@gmail.com), prípadne použili elektronický formulár na stránke Aves symfony (<http://aves.vtaky.sk>). V súlade s medzinárodnými pravidlami platí, že pozorovanie, ktoré neprešlo schvaľovaním FK, prípadne bolo zamietnuté, sa nesmie používať v odbornej alebo vedeckej publikácii. Upozorňujeme, že na základe odporúčania AERC (Association of European Rarities Committees, [aerc.eu\) je žiaduce prvé pozorovanie \(lepšie však prvých 5\) s jeho podrobným popisom publikovať v národnom \(nie regionálnom\) periodiku, spolu s cudzojazyčným \(anglicky, nemecky\) súhrnom.](http://www.</p></div><div data-bbox=)

V prípade, že akceptované pozorovanie publikované v tejto alebo predchádzajúcich správach zatiaľ nebolo inde uverejnené, teda nie je k dispozícii iný citačný zdroj, pri citovaní jednotlivých pozorovaní sa odporúča uviesť aj meno pozorovateľa, napr. „čajka morská (*Larus marinus*) 24. 10. 2010 Žilina, Váh, 1 subadult (Kizek in Kvetko & Šrank 2012)“.

Pri označovaní pozorovateľov sa uvádzajú mená tých, ktorí ako prví pozorovali a určili vtáka. Ak pozorovali vtáka zároveň aj ďalšie osoby, postupuje sa nasledovne: pri počte 1 až 3 pozorovateľov sa vymenujú všetci pozorovatelia; pri vyššom počte ako 3 pozorovatelia sa uvedie len meno pozorovateľa vo forme napr. „Karaska a kolektív“. Ak bol vták pozorovaný počas viacerých dní aj inými pozorovateľmi, uvedie sa pozorovanie vo forme napr. „Karaska a iní“.

Pri druhoch podliehajúcich hláseniu došlo od 1. 1. 2025 k nasledovným zmenám:

- kazarka hrdzavá (*Tadorna ferruginea*) bola z dôvodu rastúceho počtu pozorovaní preradená z druhov podliehajúcich hláseniu k druhom registrovaným; stanoviť pôvod u nás sa vyskytujúcich vtákov je veľmi náročné, keďže k nám môžu zaletovať z pôvodných, divo žijúcich populácií z juhovýchodu, resp. východu, z polodivých západoeurópskych populácií, alebo ide o úniky neoznačených jedincov zo zajatia;
- kvôli pravidelnému hniezdeniu a výskytu dažďovníka skalného (*Tachymarptis melba*) v posledných rokoch v Michalovciach sa budú hlásiť len pozorovania z ostatného územia Slovenska (ďalšie záznamy z Michaloviec budú registrované);
- vzhľadom na už pravidelný výskyt ibisovca hnedého (*Plegadis falcinellus*) v CHVÚ Senianske rybníky sa budú hlásiť len pozorovania mimo uvedené CHVÚ (ďalšie záznamy odtiaľ budú registrované);

K 31. 12. 2024 bolo na území Slovenska zaznamenaných 380 vtáčích druhov, z toho 234 hniezdičov. Do avifauny Slovenska pribudli 4 druhy: orol jastrabovitý (*Aquila fasciata*), penica sivá (*Curruca melanocephala*), penica fúzatá (*Curruca cantillans*) a skalariik plavý (*Oenanthe isabellina*). Súčasne však ubudli 2 druhy v dôsledku opätovného zlúčenia samostatných druhov stehlík čečetka (*Acanthis flammea*), stehlík hnedkavý (*A. cabaret*) a stehlík polárny (*A. hornemanni*) do jediného druhu stehlík čečetka (*A. flammea*) (<https://www.worldbirdnames.org/new/classification/family-index-2/>).

Akceptované hlásenia

Accepted records

Overované druhy boli zaradené do jednotlivých kategórií podľa princípov AERC:

Kategória A – Taxóny zaznamenané na území terajšej Slovenskej republiky aspoň raz od 1. 1. 1950 a s najväčšou pravdepodobnosťou pochádzajúce z prirodzenej populácie.

Kategória B – Taxóny zaznamenané na území terajšej Slovenskej republiky aspoň raz v období medzi 1. 1. 1800 až 31. 12. 1949 a s najväčšou pravdepodobnosťou pochádzajúce z prirodzenej populácie.

Kategória C – Introdukované taxóny, ktoré na území Slovenskej republiky vytvárajú samostatne sa udržiavajúce hniezdne populácie, alebo k nám zaletujú z takýchto populácií zo zahraničia.

Kategória D – Taxóny vyskytujúce sa na území Slovenskej republiky, pri ktorých sú pochybnosti o ich prirodzenom pôvode.

Kategória E – Taxóny vyskytujúce sa na území Slovenskej republiky, pričom s najväčšou pravdepodobnosťou alebo s určitosťou možno vylúčiť ich prirodzený pôvod (patria sem predovšetkým úniky zo zajatia).

Kategória A

Branta bernicla

17. – 30. 11. 2019, 1 ex., Malý Čepčín, poľné mláky, okres Turčianske Teplice, Martin Dobrota, Matej Zámečník; FK 4/2024, foto.

Anser brachyrhynchus

31. 1. 2024, 1 ex., Vysoká pri Morave, štrkovisko na Židovkách, okres Malacky, Miloslav Mišík; FK 19/2024, foto.

Anser erythropus

27. 2. 2024, 1 ex., Jakubov, štrkovisko Jakubov 1, okres Malacky, Tomáš Tedla; FK 2/2024, foto.

Tachymarptis melba

27. 8. 2024, 28 ex., miestna hniezdiaca populácia s vyletenými mláďatami, Michalovce, Strážany, sídlisko SNP, okres Michalovce, Matej Repel; FK 28/2024.

Na predmetnej lokalite bolo v roku 2024 odhadnuté hniezdenie 8 až 12 párov (Repel *in litt.*).

Calidris melanotos (n + 4)

2. a 3. 5. 2023, 1 ad., Trstená, ústie Čiernej Oravy do Oravskej priehrady, okres Tvrdošín, Ryszard Sachanowicz, Konrad Sachanowicz, Grzegorz Błachuta; FK 55/2024, foto.

Glareola pratincola

12. 5. 2024, 1 ex., Nové Zámky, Pri Veľkom rybníku, zaplavené poľné depresie, okres Nové Zámky, Jozef Lengyel; FK 8/2024.

Gelochelidon nilotica

26. 4. 2024, 1 ex., Senné, Senianske rybníky, pri pozorovacej veži Ostrovik, okres Michalovce, Miloslav Mišík a kolektív; FK 30/2024, foto.

Obr. 1. Rybárka krátkozobá (*Gelochelidon nilotica*), Senné, okres Michalovce, 2. 5. 2024 (foto: Š. Granec).

Fig. 1. Gull-billed Tern (*Gelochelidon nilotica*), Senné, Michalovce district, May 2, 2024 (photo by Š. Granec).

Obr. 2. Rybár dlhochvostý (*Sterna paradisaea*), Plavecký Štvrtok, okres Malacky, 20. 4. 2024 (foto: M. Mišík).

Fig. 2. Arctic Tern (*Sterna paradisaea*), Plavecký Štvrtok, Malacky district, April 20, 2024 (photo by M. Mišík).

Obr. 3. Pomorník malý (*Stercorarius longicaudus*), Gabčíkovo, okres Dunajská Streda, 1. 7. 2024 (foto: J. Lengyel).

Fig. 3. Long-tailed Jaeger (*Stercorarius longicaudus*), Gabčíkovo, Dunajská Streda district, July 1, 2024 (photo by J. Lengyel).

2. 5. 2024, 1 ex., Senné, Senianske rybníky, pri pozorovacej veži Ostrovik, okres Michalovce, Štefan Granec, Rastislav Rybanič; FK 31/2024, foto (obr. 1).

Pri hláseniach 30/2024 a 31/2024 môže ísť o totožného jedinca.

15., 16. a 18. 7. 2024, 1 ad., Bratislava – Čunovo, Hrušovská zdrž, okres Bratislava V, Michal Švrček, Tomáš Blázy; FK 50/2024, foto.

Sterna paradisaea

20. a 21. 4. 2024, 1 ad., Plavecký Štvrtok, Jakubovské rybníky, okres Malacky, Miloslav Mišík, Michal Švrček a iní; FK 32/2024, foto (obr. 2).

Uvedené pozorovanie predstavuje pravdepodobne 6. výskyt pre Slovensko – z toho 2 neboli doposiaľ FK overené (Teplan in Hudec & Černý et al. 1977, Trnka 1997, <https://birding.sk>). Rybár dlhochvostý je v Európe rozšírený predovšetkým v jej severných častiach, pričom polovica európskej populácie hniezdi na Islande. Populačný trend sa javí stabilný. Najbližšie k nášmu územiu hniezdi izolovane na veľkých jazerách severne od Álp (Hario 2020). Je diaľkovým migrantom zimujúcim v moriach pri Antarktíde (Hudec & Šťastný et al. 2005). Na Slovensku sa vyskytuje vzácné počas migrácie (zatiaľ vždy jarnej),

naposledy v roku 2015 (Kvetko & FK SOS/ Birdlife Slovensko 2016). Kvôli ťažšej determinácii môže u nás unikáť pozornosti. V Poľsku druh vzhľadom k pravidelnému výskytu (z minulosti sú známe aj ojedinelé hniezdenia, Sikora et al. 2007) nepodlieha hláseniu FK (<https://komisjafaunistyczna.pl/gatunki/>). V Rakúsku je známych 154 záznamov z rokov 1979 – 2023 (Albegger 2022, Albegger & Brader 2024), v Českej republike 64 do konca roka 2023 (Vavřík et al. 2024) a v Maďarsku 21 do konca roka 2023 (MME Nomenclator Bizottság 2024). V zozname vtákov Ukrajiny je druh klasifikovaný ako zatúlanec (Grishchenko 2004).

Rissa tridactyla

23. 11. 2024, 1 juv., Žilina, Mojš, VD Žilina, okres Žilina, Dušan Kubica; FK 29/2024.

Stercorarius longicaudus

1. 7. 2024, 1 ad., Gabčíkovo, VD Gabčíkovo, prírodný kanál, okres Dunajská Streda, Jozef Lengyel; FK 9/2024, foto (obr. 3).

Gavia immer

1. 1. 2024, 1 ex., Bratislava – Čunovo, Hrušovská zdrž, okres Bratislava V, Miloslav Mišík, Richard Schnürmacher, Michal Švrček; FK 33/2024, foto.

15. 1. – 24. 2. 2024, 1 ex. v druhom roku života, Vlachy, VN Liptovská Mara, okres Liptovský Mikuláš, Michal Baláž, Peter Vrlík a iní; FK 34/2024, FK 35/2024 a FK 36/2024, foto.

Plegadis falcinellus

7. 1. 2023, 1 ex., Senné, Senné – Ekofarma, okres Michalovce, Tomáš Ličák; FK 37/2024, foto.

28. 2. 2024, 1 ex., Iňačovce, NPR Senianske rybníky, okres Michalovce, Tomáš Ličák; FK 38/2024, foto.

15. 3. 2024, 1 ex., Iňačovce, Senianske rybníky, okres Michalovce, Martin Danilák a kolektív; 39/2024.

15. 4. 2024, 1 ex., Senné, lúka Ostrovik, okres Michalovce, Richard Paško; FK 40/2024, foto, video.

Ardea ibis

4. 9. 2024, 1 ex., Kamenný Most, Čistiny, okres Nové Zámky, Michal Bagala; FK 10/2024, foto.

22. 9. 2024, 1 ex., Stupava, okres Malacky, Rudolf Jureček a iní; FK 47/2024.

Pelecanus onocrotalus

4. 5. 2024, 1 imm., Jaslovské Bohunice, pole pri obci, okres Trnava, Miroslav Gajarský; FK 11/2024, foto.

Elanus caeruleus (3/3)

19. – 28. 5. 2024, 1 ex., Bratislava – Rusovce a Bratislava – Čunovo, Sysľovské polia, okres Bratislava V, Miloslav Mišík a iní; FK 48/2024, foto (obr. 4).

Aegypius monachus

4. – 15. 3. a 8. – 10. 4. 2024, 1 subad. samica, identifikovaná na základe satelitnej telemetrie, západné, severné a východné Slovensko; FK 51/2024;

Samica supa tmavohnedého menom “Fremuth”, pôvodom zo Španielska, bola vypustená v Prírodnom parku Vračanský Balkán v Bulharsku v júni 2022 v rámci projektu LIFE Vultures Back. Dňa 4. 3. 2024 priletela z južnej Moravy na Slovensko pri Skalici, kopírujúc hranicu s ČR prelieta Považím, pri Žiline Rajeckou dolinou, Turčianskou

Obr. 4. Luniak sivý (*Elanus caeruleus*), Bratislava – Rusovce, okres Bratislava V, 21. 5. 2024 (foto: J. Chavko).

Fig. 4. Black-winged Kite (*Elanus caeruleus*), Bratislava – Rusovce, okres Bratislava V, May 21, 2024 (photo by J. Chavko).

kotlinou, následne cez Nízke Tatry okolo Liptovskej Osady, Podtatranskú kotlinu, Levočské vrchy a odtiaľ na juh ku Košiciam s poslednou zastávkou pri Turni nad Bodvou v Slovenskom kráse. Dňa 15. 3. opúšťa naše územie pri Včelároch a pokračuje východným Maďarskom do Rumunska. Dňa 8. 4. k nám opäť priletela z Poľska cez Laborecké vrchy a 9. 4. tiež z Poľska cez CHKO Východné Karpaty pri Havranci, kopírujúc hranicu občas zaletela niekoľko kilometrov na poľské územie, prelieta cez Poloniny a ponad Vihorlatské vrchy. Napokon 10. 4. 2024 odlieta zo Slovenska pri Ubli, pokračuje Ukrajinou do Rumunska, kde bola postrelená a je z nej trvalý hendikep (Stoynov pers. comm. 2025).

Gyps fulvus

8. 5. 2015, 1 ad., Drnava, Orlia studňa, okres Rožňava, Miroslav Dravecký; FK 56/2024.
4. 10. 2023, 1 ad., Kojšov, Folkmarská skala, okres Gelnica, Miroslav Dravecký, Alexander Kürthy; FK 57/2024.
20. 8. 2024, 1 ex., Šumiac, Kráľova hoľa, okres Brezno, Richard Galáš; FK 12/2024, foto.

Clanga clanga

13. 9. 2024, 1 ex., Sobrance, severovýchodne od mesta, okres Sobrance, Štefan Danko; FK 13/2024, foto.
21. 9. 2024, 1 ex., Koňuš, západne od obce, okres Sobrance, Štefan Danko; FK 14/2024, foto.

Aquila fasciata (1/1)

8. a 9. 3. 2023, 1 samec v treťom roku života, identifikovaný na základe satelitnej telemetrie, Hurbanova Ves, okres Senec (8. 3.) a Horné Mýto, okres Dunajská Streda (9. 3.); FK 18/2024.

Rozšírenie orla jastrabovitého v Európe je viazané na Mediterán a gro populácie hniezdi na Pyrenejskom polostrove a v juhovýchodnom Francúzsku (Gil Sánchez 2020). Je sedentárny, ale mladé vtáky sa môžu zatúlať aj na väčšie vzdialenosti (Génsbøl 2008). Za posledných zhruba 30 rokov došlo k zreteľnému zmenšeniu areálu rozšírenia a vo väčšine jeho okrajo-

vých oblastí druh vymizol. K nám najbližšie hniezdiská sa nachádzali ešte v nedávnej minulosti v Chorvátsku (Gil Sánchez 2020).

Dňa 25. apríla 2021 bol na ostrove Andros (Grécko) v Egejskom mori v rámci projektu LIFE Bonelli eastMed satelitne označený samec orla jastrabovitého nazvaný „Vaios“. Tento jedinec si získal značnú pozornosť vďaka svojim extrémnym pohybom, pričom zaletel do viacerých európskych krajín. Dvakrát prezimoval v strednom Francúzsku, ale každú jar sa vrátil naspäť do Grécka. Pri svojom druhom návrate z Francúzska na jar 2023 sa zastavil aj na Slovensku. Počas pobytu na našom území v dňoch 8. a 9. marca nocoval na dvoch rôznych lokalitách vo fragmentoch lužných lesov (Tsiopelas pers. comm. 2025). Výskyt tohto jedinca u nás je prvým záznamom druhu na Slovensku. V Rakúsku bol zaznamenaný v 10 prípadoch do konca roka 2022 (Albegger & Brader 2024), v Maďarsku 5 krát do konca roka 2023 (MME Nomenclator Bizottság 2024), v Českej republike 4 krát do konca roka 2023 (Vavřík et al. 2023, Vavřík et al. 2024) a v Poľsku 2 krát do konca roka 2023 (Komisja Faunistyczna 2023, 2024). V zozname vtákov Ukrajiny druh nie je uvedený (birdwatch.org.ua/en/ukraine/checklist#fesenko).

Phylloscopus inornatus (19/20)

7. 10. 2024, 1 ex., odchytený a okružkovaný, Drienovec, ornitologický stacionár, okres Košice-okolie, Michal Revický, Vladimír Klíč, Martin Danilák; FK 49/2024, foto.
14. 10. 2024, 1 ex., Zohor, Ohrada, okres Malacky, Rudolf Jureček a iní; FK 43/2024, foto.

Phylloscopus collybita tristis

1. 11. 2024, 1 ex., Dubnica nad Váhom, Dubnické štrkovisko, okres Ilava, Martin Barka, Katarína Obertová, Juraj Barka; FK 15/2024, foto.

Phylloscopus trochiloides

14. 6. 2024, 1 spievajúci samec, Valaská Dubová, turistický chodník z Valaskej Dubovej na

Obr. 5. Penica sivá (*Curruca melanocephala*), Oravská Polhora, okres Námestovo, 11. 6. 2024 (foto: A. Nawrocki).
Fig. 5. Sardinian Warbler (*Curruca melanocephala*), Oravská Polhora, Námestovo district, June 11, 2024 (photo by A. Nawrocki).

Choč, okres Ružomberok, Peter Vrlík; FK 16/2024, foto.

26. 6. 2024, 1 spievajúci samec, Námestovo, Slanica, Oravská priehrada, Zubrohľavský záliv, okres Námestovo, Miroslav Demko; FK 44/2024, audio.

Curruca melanocephala (1/1)

11. 6. 2024, 1 ad. samec, Oravská Polhora, Babia hora, okres Námestovo, Tomasz Kulakowski, Artur Nawrocki; FK 52/2024, foto (obr. 5).

Druh s mediteránnym typom rozšírenia. Väčšina európskej populácie je stála, časť pravidelne migruje do saharskej Afriky (Shirihai & Svensson 2018). Pri záletoch sa jednotlivci objavujú až v severnej Európe (Šťastný & Hudec et al. 2011). Populácia je v súčasnosti považovaná za stabilnú. K nám najbližšie druh hniezdi v Slovinsku a severovýchodnom Taliansku (Herrando et al. 2020). Pozorovanie z Babej hory predstavuje prvý záznam penice sivej na Slovensku – ten istý jedinec bol súčasne pozorovaný aj na poľskej strane masívu a je 5. záznamom pre Poľsko (Komisja Faunistyczna 2024, <https://komisjafaunistyczna.pl/archiwum-2024/>). Z Maďarska sú známe 4 pozorovania, posledné z roku 2010 (Gál 2022), z Rakúska 4 do konca roka 2022 (Albegger & Brader 2024) a z Českej republiky 1 z roku 1985

(Vavřík et al. 2019). V zozname vtákov Ukrajiny je druh charakterizovaný ako zátulanec (Grishchenko 2004).

Curruca cantillans (1/1)

20. 4. 2024, 1 ex., odchytенý a okružkovaný, Drienovec, ornitologický stacionár, okres Košice–okolie, Milan Olekšák, Leo DHoore, Christien DHoore; FK 53/2024, foto (obr. 6).

V nedávnej dobe boli dva poddruhy penice fúzatej (*Curruca cantillans iberiae* a *C. c. subalpina*) uznané za samostatné druhy. Podľa taxonómie IOC (Gill et al. 2025), ktorou sa riadi aj naša FK, sú v dôsledku toho v súčasnosti rozlišované 3 druhy: *C. iberiae* je rozšírená na Iberskom polostrove, v južnom Francúzsku, na severozápadnom okraji Talianska a v severozápadnej Afrike, *C. subalpina* na severozápade a v centrálnej časti severného Talianska, na Korzike, Sardínii a Baleárskych ostrovoch a *C. cantillans* v severovýchodnom Taliansku a cez juhovýchodnú Európu po západné Turecko (ssp. *albistriata*) a v južnom Taliansku a na Sicílii (ssp. *cantillans*). Identifikácia samíc a mladých jedincov je náročná, hlavnými rozlišovacími znakmi sú rozsah bielej na chvostových perách a hlasový prejav (Garner 2014, Svensson et al. 2022, van Duivendijk 2024). Pri odchYTE v rámci krúžkovania sa odporúča získať aj vzorku peria pre analýzu DNA (Vavřík et al. 2023). Na Slovensku odchytенý jedinec je prvým záznamom pre krajinu a vzhľadom na okolnosti (jedinec v druhom roku života?, neurčené pohlavie, dorastajúci chvost, absencia akustického prejavu pri manipulácii a vypustení, nebola analyzovaná DNA) treba jeho

Obr. 6. Penica fúzatá (*Curruca cantillans*), Drienovec, okres Košice–okolie, 20. 4. 2024 (foto: M. Olekšák).

Fig. 6. Subalpine Warbler (*Curruca cantillans*), Drienovec, Košice–okolie district, April 20, 2024 (photo by M. Olekšák).

príslušnosť chápať v širšom zmysle druhového komplexu.

Z okolitých krajín bolo v Rakúsku po aktualizácii národného zoznamu druhov (Berg et al. 2021) a po rozdelení druhového komplexu revidovaných všetkých 33 záznamov penice fúzatej nasledovne: 16 *Curruca cantillans*, 14 *C. cantillans/C. iberiae* a 3 *C. cantillans/C. subalpina/C. iberiae* (Albegger & Brader 2024). Z Poľska pochádza 7 záznamov penice fúzatej, posledný z roku 2018 (Komisja Faunistyczna 2019), z Maďarska 4, posledný z roku 2021 (MME Nomenclator Bizottság 2023) a z Českej republiky 3 záznamy, posledný z roku 2022 (Vavřík et al. 2023). V zozname vtákov Ukrajiny je charakterizovaná ako zatúlanec (Grishchenko 2004). Penica fúzatá zaletuje pravidelne až do severnej Európy, napr. vo Fínsku sa do roku 2019 vyskytla v 47 prípadoch (Väisänen et al. 2020).

Oenanthe isabellina (1/1)

28. 4. 2024, 1 ad. samec, Telgárt, sedlo Besník, okres Brezno, Miloslav Mišík a kolektív; FK 1/2024, foto (obr. 7).

Ide o prvé dokumentované pozorovanie skaliarika plavého na Slovensku (Mišík 2025).

Motacilla citreola

8. 4. 2024, 1 samec, Perín–Chym, CHA Perínske rybníky, okres Košice–okolie, Martin Mráz; FK 45/2024, foto.

Obr. 7. Skaliarik plavý (*Oenanthe isabellina*), Telgárt, okres Brezno, 28. 4. 2024 (foto: M. Mišík).

Fig. 7. Isabelline Wheatear (*Oenanthe isabellina*), Telgárt, Brezno district, April 28, 2024 (photo by M. Mišík).

Emberiza cirrus (2/2)

25. 5. 2024, 1 spievajúci samec, Modra, Staré hory, vinice, okres Pezinok, Peter Puchala; FK 54/2024, audio.

Kategória D

Tadorna ferruginea

4. a 5. 2. 2024, 2 ex., Gajary, okres Malacky, Tomáš Tedla; FK 5/2024, foto.

14. 4. 2024, 1 ex., Šahy – Tešmák, Astaloš, okres Levice, Ivan Gajdác; FK 20/2024, foto.

21. 4. 2024, 1 ex., Senné, Ostrovik, okres Michalovce, Jozef Illár; FK 6/2024, foto.

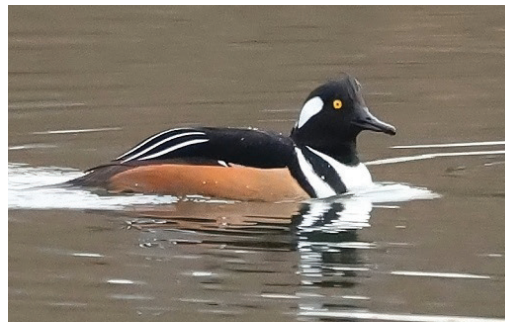
10. 8. 2024, pozorovaný až do 10. 9. 2024, 1 ex., Kalinkovo, Hrušovská zdrž, okres Senec, Miloslav Mišík a iní; FK 46/2024, foto.

3. 9. 2024, 2 ex., Trstená, Oravská priehrada, záliv Kozákovka, okres Tvrdošín, Miroslav Demko; FK 21/2024, foto a 8. 9. 2024, 2 ex., Námestovo, Slanica, Oravská priehrada, Zubrohľavský záliv, okres Námestovo, Dušan Kubica; FK 22/2024.

19. 12. 2024, 1 ex., Maňa, PR Žitavský luh, okres Nové Zámky, Jaroslav Dudík; FK 7/2024, foto.

Lophodytes cucullatus

7. 1. – 1. 4. 2024 a 2. 11. – 27. 12. 2024, 1 ad. samec, Žilina – Považský Chlmec a Žilina – Strážov, VN Hričov, okres Žilina, Dušan Kubica a iní; FK 23/2024, FK 24/2024, FK 25/2024, FK 26/2024 a FK 27/2024, foto (obr. 8).

Obr. 8. Potápač prilbatý (*Lophodytes cucullatus*), Žilina, okres Žilina, 20. 12. 2024 (foto: S. Harvančík).

Fig. 8. Hooded Merganser (*Lophodytes cucullatus*), Žilina, Žilina district, December 20, 2024 (photo by S. Harvančík).

Obr. 9. Čavka červenozubá (*Pyrrhocorax pyrrhocorax*), Vysoké Tatry, okres Poprad, 20. 7. 2022 (foto: M. Zámečník).
Fig. 9. Red-billed Chough (*Pyrrhocorax pyrrhocorax*), Vysoké Tatry, Poprad district, July 20, 2022 (photo by M. Zámečník).

Kategória E

Anser indicus

10. 5. 2024, 1 ex., Zemplínska Teplica, rybník, okres Trebišov, Miloš Balla, Lukáš Malý; FK 3/2024, foto.

Psittacula krameri

27. 7. 2024, 1 ex., Šenkvice, vodná nádrž, okres Pezinok, Štefan Granec; FK 41/2024.

Pyrrhocorax pyrrhocorax

20. 7. 2022, 1 ex., označený amatérsky vyrobeným krúžkom, Vysoké Tatry, Galéria Ostrvy, okres Poprad, Matej Zámečník; FK 42/2024, foto (obr. 9).

Oprava

V 23. Správe FK SOS/BL Slovensko (Mojžiš et al. 2023) je pri lastovičke skalnej (*Ptyonoprogne rupestris*) chybne uvedený počet pozorovaní/počet pozorovaných jedincov (1/1), správne má byť (1/9). Taktiež v Správe FK SOS/BL Slovensko

za rok 2023 (Mojžiš et al. 2024) sa vyskytla chyba toho istého charakteru (16/2), správne má byť (2/16).

Neakceptované hlásenia

Not accepted records

Emberiza cirulus

4. 10. 2022, 1 ex., Gemerská Poloma, Volovské vrchy, okres Rožňava; FK 17/2024.

Na základe dodaných podkladov nie je možné jednoznačné vyjadrenie.

Podakovanie:

FK/SOS BL Slovensko ďakuje za spoluprácu v roku 2024 Z. Paulo Lackovičovej, R. Schnürmacherovi a R. Slobodníkovi.

Literatúra

- ALBEGGER E. 2022: Die seltenen Vogelarten Österreichs. — Avifaunistische Kommission von BirdLife Österreich & Club 300 Österreich. Elanus-Sonderband. Graz.
- ALBEGGER E. & BRADER M. 2024: Nachweise seltener und bemerkenswerter Vogelarten in Österreich 2018-2022:11. Bericht der Avifaunistischen Kommission von BirdLife Österreich. — *Egretta* 58: 86–140.
- BERG H.-M., RANNER A., SUANJAK M., ALBEGGER E., BRADER M., DVORAK M., KHIL L., PROBST R., TEUFELBAUER N., ULMER J., WEIGL S. & ZINKO S. 2021: Artenliste der Vögel Österreichs (Version Dezember 2021). — Avifaunistische Kommission Österreich, Wien.
- GARNER M. 2014: Challenge Series, Autumn. Birding Frontiers. — Birding Frontiers, UK.
- GÁL Sz. 2022: Kucsmás poszáta – *Curruca melanocephala* (J. F. Gmelin, 1789) – Sardinian Warbler. — Pp.: 579–580. In: SZÉP T., CSÖRGŐ T., HALMOS G., LOVÁSZI P., NAGY K. & SCHMIDT A. (szerk.): Magyarország madáratlasza. 2., javított és kiegészített kiadás. — Agrárminisztérium, Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület, Budapest.
- GÉNSBØL B. 2008: Birds of Prey. — HarperCollins Publishers, London.
- GIL SÁNCHEZ J. M., HERNÁNDEZ-MATÍAS A. & REAL J. 2020: *Aquila fasciata* – Bonelli's Eagle. — Pp.: 455. In: KELLER V.,

- HERRANDO S., VOŘÍŠEK P., FRANCH M., KIPSON M., MILANESI P., MARTÍ D., ANTON M., KLVAŇOVÁ A., KALYAKIN M.V., BAUER H.-G. & FOPPEN R.B.P.: European Breeding Bird Atlas 2: Distribution, Abundance and Change. European Bird Census Council & Lynx Edicions, Barcelona.
- GILL F., DONSKER D. & RASMUSSEN P. (eds). 2025: IOC World Bird List (v15.1). — <https://www.worldbirdnames.org/new/updates/>. Navštívené 11.12.2025.
- GRISHCHENKO V. 2004: Checklist of the birds of Ukraine. — *Berkut* 13 (2): 141–154.
- HARIO M. 2020: *Sterna paradisaea* – Arctic Tern. — Pp.: 394–395. In: KELLER V., HERRANDO S., VOŘÍŠEK P., FRANCH M., KIPSON M., MILANESI P., MARTÍ D., ANTON M., KLVAŇOVÁ A., KALYAKIN M.V., BAUER H.-G. & FOPPEN R.B.P.: European Breeding Bird Atlas 2: Distribution, Abundance and Change. European Bird Census Council & Lynx Edicions, Barcelona.
- HERRANDO S., RABAÇA J. E. & BOYLA K. A. 2020: *Sylvia melanocephala* – Sardinian Warbler. — Pp.: 678–679. In: KELLER V., HERRANDO S., VOŘÍŠEK P., FRANCH M., KIPSON M., MILANESI P., MARTÍ D., ANTON M., KLVAŇOVÁ A., KALYAKIN M.V., BAUER H.-G. & FOPPEN R.B.P.: European Breeding Bird Atlas 2: Distribution, Abundance and Change. European Bird Census Council & Lynx Edicions, Barcelona.
- HUDEK K. & ČERNÝ W. (eds) 1977: Fauna ČSSR. Ptáci – Aves. Díl II. — Academia, Praha.
- HUDEK K. & ŠŤASTNÝ K. (eds) 2005: Fauna ČR. Ptáci 2/II. — Academia, Praha.
- KOMISJA FAUNISTYCZNA 2019: Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2018. — *Ornis Polonica* 60: 125–160.
- KOMISJA FAUNISTYCZNA 2023: Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2022. — *Ornis Polonica* 64: 129–154.
- KOMISJA FAUNISTYCZNA 2024: Rzadkie ptaki obserwowane w Polsce w roku 2023. — *Ornis Polonica* 65: 127–152.
- KVETKO R. & ŠRANK V. 2012: 12. správa Faunistickej komisie Slovenskej ornitologickej spoločnosti/BirdLife Slovensko. — *Tichodroma* 24: 102–108.
- KVETKO R. & FK SOS/BIRDLIFE SLOVENSKO 2016: 16. správa Faunistickej komisie Slovenskej ornitologickej spoločnosti/BirdLife Slovensko. — *Tichodroma* 28: 106–113.
- MÍŠÍK M. 2025: Prvý dokumentovaný výskyt skalierika plavého (*Oenanthe isabellina*) na Slovensku. — *Tichodroma* 37: DOI: 10.31577/tichodroma.2025.37.3
- MME NOMENCLATOR BIZOTTSÁG 2023: Az MME Nomenclator Bizzotság 2021. évi jelentése a Magyarországon ritka madárfajok előfordulásáról. — <http://birding.hu/doc/NB2021.pdf>. Navštívené 11.12.2025.
- MME NOMENCLATOR BIZOTTSÁG 2024: Az MME Nomenclator Bizzotság 2023. évi jelentése a Magyarországon ritka madárfajok előfordulásáról. — <http://birding.hu/doc/NB2023.pdf>. Navštívené 11.12.2025.
- MOJŽIŠ M., HARVANČÍK S., JUREČEK R., KARASKA D., KERESTÚR D., KVETKO R., MÍŠÍK M. & ŠRANK V. 2023: 23. správa Faunistickej komisie Slovenskej ornitologickej spoločnosti/BirdLife Slovensko za rok 2022. — *Tichodroma* 35: 59–68.
- MOJŽIŠ M., HARVANČÍK S., JUREČEK R., KARASKA D., KERESTÚR D., MÍŠÍK M. & ŠRANK V. 2024: Správa Faunistickej komisie Slovenskej ornitologickej spoločnosti/BirdLife Slovensko za rok 2023. — *Tichodroma* 36: 49–60.
- SHIRIHAI H. & SVENSSON L. 2018: Handbook of Western Palearctic Birds, Volume I, Passerines: Larks to Warblers. — Christopher Helm, London.
- SIKORA A., ROHDE Z., GROMADZKI M., CHYLARECKI P. & NEUBAUER G. 2007: Atlas rozmieszczenia ptaków lęgowych Polski 1985–2004. — Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań.
- ŠŤASTNÝ K. & HUDEK K. (eds) 2011: Fauna ČR. Ptáci 3/I. — Academia, Praha.
- SVENSSON L., MULLARNEY K. & ZETTERSTRÖM D. 2022: Collins Bird Guide, 3rd edition. — HarperCollins Publishers, London.
- TRNKA A. 1997: Aktuálny prehľad vtákov Slovenska. — Trnavská univerzita, Trnava.
- VAN DUIVENDIJK N. 2024: ID Handbook of European Birds, Volume 2, Passerines. — Princeton University Press, Princeton and Oxford.
- VÄISÄNEN R., HUHTINEN H., KUITUNEN K.L., LAMPILA P., LEHIKONEN A., LEHIKONEN P. & VELMALA W. 2020: Rariteetikomitean hyväksymät vuoden 2018 harvinaisuushavainnot. *Linnut-vuosikirja* 2019: 106–121.
- VAVŘÍK M., ŠÍREK J., ŠINDEL M., MLÍKOVSKÝ J., HORÁČEK J., HEYROVSKÝ D. & ŠÍMEK J. 2019: Revize záznamů vzácných druhů ptáků v České republice. — *Sylvia* 55: 2–74.
- VAVŘÍK M., ŠÍREK J. & FK ČSO 2023: Zpráva Faunistické komise ČSO za rok 2022. — *Sylvia* 59: 90–109.
- VAVŘÍK M., ŠÍREK J. & FK ČSO 2024: Zpráva Faunistické komise ČSO za rok 2023. — *Sylvia* 60: 112–132.

Došlo: 26.12.2025

Prijaté: 30.12.2025

Online: 18.1.2026